

GLEDALIŠČE - Spletna koprodukcijška premiera dela Simone Semenič

Spolne igrice in ideološki oportunistem

NOVA GORICA – Dan je soparen in vroč, 15. avgust pač, piše pa se leto 1963, ko v neki vasi na Vipavskem pripravljajo versko in laično praznovanje. Vas bo ob Velikem šmarnu obiskal celo škof, saj gre za ustaljeno katoliško tradicijo, a smola je v tem, da istega dne in ob isti uri pripravlja partijski vaški pol svojo proslavo, ki se je bo udeležil partijski sekretar. Kako se bodo vaščani odločili? Za mašo ali komunistično slavje?

Izhodišče je kar se da zanimivo, čeprav v slovenski literaturi že temeljito in vrhunsko obdelano, a vsaka inačica doda ideološkim trkom nekaj svojega in novega, saj je tema neizčrpana in neizčrpana in med nami prisotna odkar je prisotno človeštvo. Slovenske variante pa so v tej pokrajini ideoloških razhajanj vedno še nekaj dodatno posebnega. Tako je bilo tudi tokrat. Uprizoritev *Jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* dramatičarke Simone Semenič v režiji Jureta Novaka je potekala z odra novogoriškega gledališča po spletu v koprodukciji z Mladinskim gledališčem iz Ljubljane. Na živahni scenografski zamisli in z živopisnimi kostumi se je predstava poskočno in v hitrem ritmu spogledovala tudi s komedijo in prav žanrska večplastnost je med njenimi značilnostmi. Z navidezno kaotično kretljivo se tako besedilo kot režija prepuščata razgaljanju slovenske meščanske miselnosti, kvantvizma in neopredeljenosti, tako

da ni naključje, kako se vaščani nekega zaselka v Vipavski dolini odločijo glede na svoje mišljenje, naravnost in (ne)prepričanje: bojkotirajo tako mašo kot proslavo. Nikomur se zameriti in brigati se zase! Jasno, da povedna uprizoritvena ost ne leti konkretno na Vipavsko dolino, lahko bi se dogajanje uresničevalo v katerikoli vasi v slovenski državi pred in po osamosvojitvi. Gre za kritiko oziroma tipizacijo sodobnega slovenskega mišljenja.

Vendar pa je vsa ta vsebinska potencia v uprizoritvi močno potisnjena za rešetke in se ne razmahne na raven umetniško-političnega. Nasprotno, med začetnim vprašanjem in končnim odgovorom se kot oljni madež razleže neverjetno gosta mreža vsakršnih spolnih in erotičnih primesi, ki gredo od heteroseksualnosti do lezbizstva in masturbiranja, orgasmov je nešteto, hard prizorov še več, da ne govorim o natančnih opisih spolnih igrice, na primer, citiram: Estera prime Viljemov penis in ga nežno vzame v usta. Poliže ga od glavice do korena. Citat je med najbolj nedolžnimi. Slovencem je očitno tak tip pripovedovanja všeč, za nadgradnjo priporočam v branje tudi antologijo slovenske pornografske poezije *Fuk je Kranjcem v kratek čas*. Predstava je s tega vidika off limits, v Italiji bi bila na primer prepovedana gledalcem izpod 16 let starosti. V filmskem svetu bi lahko rekli, da gre celo za pornič.

Če je hotela biti provokacija, ni bila posrečena, kajti podobnih performansov je bilo še pred to uprizoritvijo veliko in nikjer niso pretirano pretresli. Kvečjemu spodbudili odpor. Mogoče pa je bil prav ta namen uprizoritve: da se Slovenec končno pogleda v ogledalo in se zamisli nad svojo izprijenostjo in spolnimi skrivalnicami in varanji. Predvsem pa da se sooča z lažno moralno. Te morale, ki ni morala, je danes v svetu preveč. A tudi grobosti in spolnih ekscesov, posilstev, erotičnega nasilja.

V taki večplastnosti so igralci obeh gledališč, novogoriškega in ljubljanskega, opravili izvrstno delo. Tudi govorno so se približali vipavskemu narečju, tako da je predstava paradoksalno dobila na domačnosti.

Marij Čuk

Jerebika, štrudelj, ples pa še kaj
je delo večkrat nagrajene
dramatičarke Simone Semenič;
v ospredju so ideološka razhajanja
in gosta mreža erotičnih prizorov

V predstavi *Jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* igrata tudi Patrizia Jurinčič Finžgar (levo) in Marjuta Slamič

Igralke in igralci
SNG Nova Gorica
in Mladinskega
gledališča
Ljubljana
so opravili
odlično delo

